

**Votaziun dal pievel
dals 21 da matg 2000**

**Explicaziuns
dal cussegl federal**

**Cunvegnas
bilaterala
cun la UE**

Cunvegna bilateralas da la Svizra cun l'Uniun europeica

La dumonda da la votaziun sa cloma:

**Vulais Vus acceptar il conclus d'approvaziun davart
las cunvegna bilateralas Svizra – UE?**

(Conclus federal dals 8 d'octobre 1999 davart l'approvaziun da las cunvegna sectorialas trantre la Confederaziun svizra d'ina vart e l'Uniun europeica scoer eventualmain ses stadii commembres u l'Uniun europeica d'atom da l'autra vart)

**Il cussegli naziunal ha approvà il project cun
183 cunter 11 vuschs, il cussegli dals chantuns cun
45 cunter 0 vuschs.**

Cuntegn	pagina
Il pli impurtant en furma concisa	3
Tge porta il project?	4
Text da la votaziun	8
Ils comités da referendum fan valair	9
Posiziun dal cussegli federal	10
Ulteriuras infurmaziuns	15
Recumandaziun a votantas e votants	16

Il pli impurtant en furma concisa

3

■ Stretgas relaziuns cun noss vischins

Situada entamez l'Europa è la Svizra dependenta da bunas e stretgas relaziuns cun ses vischins. Quai vala l'emprim ina giada per nossa economia, perquai che passa 60 pertschient da noss exports van en ils 15 pajais da la UE. Ma er istoricamain, politicamain e culturalmain essan nus colliads stretgamain cun l'Europa. Las cunvegnas bilaterales cun la UE mettan questas relaziuns multifaras sin ina basa pli solida e rinforzan uschia noss pajais.

■ Set cunvegnas – in pachet

Las set cunvegnas furman in pachet cumplessiv ed equilibrà che sto vegnir considerà sco unitad. Ellas megliereschan nossra relaziun cun la UE surtut sin ils sequents secturs: traffic da persunas, traffic terrester, traffic aviatic, impediments tecnics per il commerzi, acquisiziuns publicas, perscrutaziun ed agricultura. Differentas midadas da leschas, cunter las qualas i n'ha dà nagin referendum, duain sustegnair las finamiras aspiradas.

■ Avantatgs per tut

Interpresas svizras obtegnan dapli pussaivladads d'exportar lur products en il territori da la UE. Experts calculeschan che las cunvegnas vegnan a procurar per in considerabel augment suplementar da l'economia e gidan uschia a mantegnair nossa capacitat economica a lunga durada ed a garantir plazzas da lavur. Oravant tut per nossa giuven-

tetgna èsi fitg impurtant d'avair ultra da quai meglras pussaivladads da sa sviluppar en Europa.

■ Pertge in referendum?

Differents comités han profità dal referendum cunter ils contracts bilaterals. Els fan valair ch'ils contracts na sajan betg necessaris e chaschunian gronds custs sco er dischavantatgs gravants per noss pajais, tranter auter ina imigraziun pli ferma or da la UE ed in augment considerabel dal traffic da camiuns pesants.

■ Posiziun dal cussegl federal e dal parlament

Las cunvegnas bilaterales èn ina gronda schanza che nus duessan betg laschar mitschar. L'avertura dal martgà da la UE e dal lieu da perscrutaziun rínforza la Svizra sco lieu da lavur ed intellectual. Ellas èn fatgas sin mesira per giavischs impurtants ed urgents da noss pajais e gidan a garantir il bainstar e la prosperitad. Ellas n'han da far nagut cun ina participaziun a la UE ed ans laschan tut las libertads per l'ulteriura furmaziun da nossas relaziuns cun la UE.

Tge porta il project?

Las set cunvegnes bilaterales cun la UE èn il resultat da quatter onns da tractativas ch'en mintgatant stadas difficilas. Ellas furman ina totalitat equilibrada e portan blers avantatgs a noss pajais. Eventuals dischavantatgs vegnan mitigiads grazia a las mesiras accumpagnantas effizientas.

■ Libra circulaziun da las persunas

Il center da la cunvegna è quel da vulair facilitar a las burgaisas ed als burgais da la Svizra e da la UE l'access vicendaivel al martgà da laver ed il domicil. Cundiziun è ch'els han chattà ina plazza da laver u ch'els èn abels da finanziar lur existenza cun agens medis. Ils puncts principals da la cunvegna èn:

— Introducziun graduada da la libra circulaziun. La UE ans conceda la libra circulaziun cumplaina gia suenter dus onns. La Svizra percuter vegn ad introducir questa pass per pass. Ils contin-gents d'immigraziun actuals scrodan pir suenter tschintg onns.

— Renconuschienschenschafta vicendaivla dals diploms professiunals: Quai pussibilitescha en numerus cas l'access al martgà da laver.

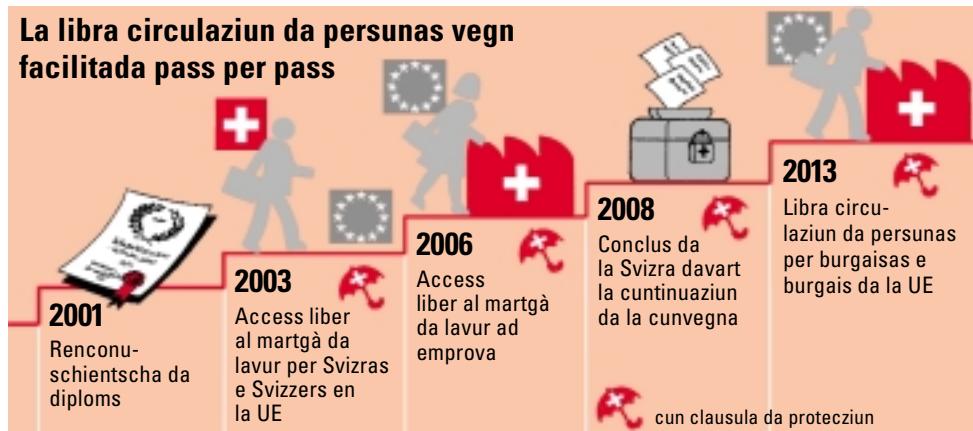
— Coordinaziun da las assicuranzas socialas: Ella è necessaria per betg difficultar in segiurn a l'exterior en il territori da la UE tras perditas tar las prestaziuns socialas.

Cun questa cunvegna pon forzas da laver svizras laverlar libramain en il territori da la UE. Ultra da quai obtegna nossa economia pussaivladads da recrutaziun simplifitgadas per personal or dals pajais da la UE che vegn duvrà urgentamain en Svizra.

Garanzias impurtantas

Durant dudesch onns po l'immigraziun vegnir restrenschida. Er suenter po la Svizra pretender ina clausula da protecziun, sche ina immigraziun memia ferma avess da chaschunar problems economics u socials.

Il parlament ha concludì in'ulteriura garanzia impurtanta: En il settavel onn suenter l'entrada en vigur decida l'assamblea federala, sche la cunvegna davart la circulaziun libra vegnia cuntuada. En cas ch'ins tschiffa il referendum po il pievel vuschar da nov en chaussa. Il parlament vegn ultra da quai a decider, sche la cunvegna davart la libra circulaziun vala er per stadis che davantan pli tard com-members da la UE. Er sur da quai po il pievel vuschar en cas d'in referendum.

Ulteriuras mesiras accumpagnantas

Per evitar che forzas da laver e firmas da l'exterior n'observian betg il nivel da paja e social da la Svizra a moda abusiva han il cussegl federal ed il parlament concludì cuntramesiras effizientas:

- per forzas da laver ed interpresas che lavuran transitoriamain en Svizra vala la nova lescha da laverants tramess en Svizra che prevesa garanzias minimalas concernent las condizioni da paja e da laver;
- per firmas cun sedia permanenta en Svizra èsi pli simpel da declarar ils contracts da laver collectivs per generalmain liants;
- per branschas senza contracts da laver collectivs pon vegnir introducidas pajas minimalas sco davosa mesira.

Traffic terrester

Cun la cunvegna davart il traffic terrester vegnan accordadas meglier la politica da traffic svizra e quella europea. Per quest intent vegn adattada fin 2005 pass per pass la limita da paisa dals camiuns al nivel europeic da 40 tonnas.

Il medem mument ha la Svizra cuntaschiò che

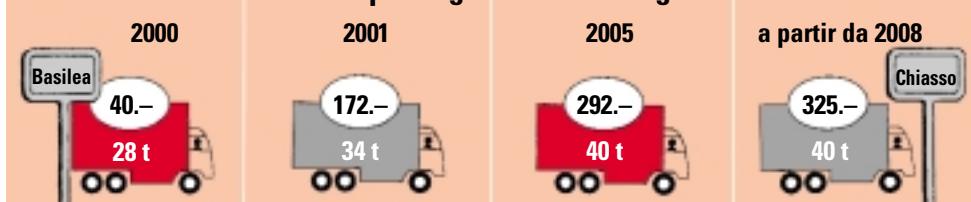
- las taxas da traffic vegnan augmentads a moda massiva er per camiuns esters, numnadaman da la tariffa actuala da 40 francs a 325 francs per il traject Basilea-Chiasso;

- il scumond d'ir cun auto da notg e la dumengia vegn fixà en in contract;
- er la UE amplifitgescha e meglierscha sia purschida da viafiers;
- nossas interpresas da transport pon circular libramain sin binaris e vias da l'Europa.

La Svizra ha stuvi acceptar cumpromiss tar las reglamentaziuns transitorias: In dumber restrenschì da camiuns a 40 tonnas dastga circular sin nossa rait da vias a partir da 2001. Fin l'onn 2004 na sto ultra da quai betg vegnir pajada la taxa cumplaina per il traffic cun

- 6** Cun questa cunvegna èsi gartegià da seguir en in contract la politica da traffic decidida dal pievel svizzer en pliras votaziuns: La TCPTP po vegnir introducida, ed uschia è garantida la finanziaziun da la nova lingia da viafier tras las Alps (NVT). Las premissas per transferir il traffic da martganza sin las viafiers e per realisar la protecziun da las Alps èn cun quai dadas.

Taxas da vias e limitas da paisa gradualmain augmentadas

L'onn 2001 vegn introducida la taxa da traffic cun camiuns pesants tenor la prestaziun (TCPTP). Il viadi Basilea-Chiasso vegn a custar en media 172 francs empè dals 40 francs d'enfin uss; il pretsch sa drizza er tenor l'emissiun da substanzas nuschaivlas. L'onn 2005 vegn augmentà il pretsch da transit a 292 francs. Suenter la messa en funcziun da l'emprim tunnel da basa da la NVT a l'Lötschberg, il pli tard dentant l'onn 2008, vala la TCPTP cumplaina (en media 325 francs). Ensemen cun l'augment da las taxas da vias vegn augmentada la limita da paisa per camiuns da 28 a 40 tonnas.

Ulteriuras mesiras accumpagnantas

Per che la via vegnia distgargiada gia durant il temp transitori ha il parlament concludì ina lescha da transferimenti speziali. Il cussegl federal ed ils chantuns vegnan incumbensads da prender mesiras accumpagnantas, uschia per exemplu da promover il transport cun la viafier e da far controllas pli severas dal traffic cun camiuns pesants. Gia a partir da l'onn 2001 pon ins cun quai frenar l'augment dal traffic da martganza sin las vias tras las Alps. La lescha pretenda che la protecziun da las Alps vegnia realisada il pli tard dus onns suenter l'avertura dal tunnel da basa tras il Lötschberg.

camiuns pesants tenor la prestaziun (TCPTP) per ina part dals viadis da vid e cun chargia leva en il traffic da transit.

Traffic aviatic

Swissair, Crossair ed autres societads aviaticas svizras obtegnan praticamain ils medems dretgs sin il martgà europeic da traffic aviatic sco lur concorrents europeics. Nossas societads aviaticas pon en il futur atterrare sin mintga

plazza aviatica en la UE, prender si novi passagiers e fixar libramain ils pretschs. Fin uss han ins stuvi fixar las novas comunicaziuns aviaticas e las tarifas cun mintga singul stadi da la UE. Talas dumondas èn mintgatant vegnidias refusadas. La Swissair è dependenta da questa cunvegna per pudair exister er en il futur sco interpresa independenta sco er per pudair offrir bunas communica-

caziuns aviaticas che correspundan al martgà. Societads aviaticas naziunalas che lavuran a moda effizienta èn da grond'impurtaza per noss pajais e per l'entira economia.

■ Impediments per il commerzi

Sche l'industria svizra vul exportar en la UE ston ses products ademplir tschertas prescripcions tecnicas. Cun la cunvegna renconuscha la UE l'equivalenza da numerussas normas industrialas da la Svizra. Uschia scrodan tar l'export da products svizzers bleras examinaziuns dublas che dovran temp e custan bler. Da quest fatg profiteschan surtut l'industria da maschinas, la chemia e la branscha farmaceutica. Sche questi impediments scrodan, po l'economia spargnar mintg'onn plirs tschient miliiuns francs. Quai augmenta las schanzas da vendita per products d'export svizzers. En il passà èn tals impediments tecnicos per il commerzi savens stà in motiv per firmas svizras da transferir parts da la producziun en il territori da la UE. La cunvegna gida pia a garantir pazzas da lavur en Svizra.

■ Martgà d'acquisiziuns publicas

L'economia svizra obtegna in meglier access a las incumbensas dal maun public en ils stadis commembers da la UE. Quai vala viceversa er per interpresas dal territori da la UE. Fin oz han firmas svizras per part stuvi ademplir cundiziuns marcantas per obtegnair talas incumbensas, sco p. ex. far offertas considerablament pli favuravilas. Quest dischavantatg scroda uss er tar incumbensas tras interpresas publicas dal provediment d'aua e d'energia sco er sin il sectur da traffic e telecommunicaziun. Il plaz da lavur Svizra daventa tras quai pli attractiv. Da

la cunvegna na profiteschans betg sulet-tamain las interpresas orientadas tenor l'export, mabain er l'industria da construcziun e numerus manaschis da furniziun.

■ Perscrutaziun

La perscrutaziun succeda adina dapli en in rom internaziunal, gist sin ils secturs uschè empermettents per il futur e per l'augment, sco la tecnologia d'infur-maziun e la biotecnologia. Nossas perscrutadoras e noss perscrutaders èn dependents da quest barat d'experiencias. Grazia a la cunvegna vegnan els en il futur mess a pèr a lur partenaris europeics en ils programs da perscrutaziun ils pli impurtants da la UE. Uschia pon els manar projects ed obtegnan, ensemen cun las firmas participadas, access cumplain als resultats da tut ils programs da la UE. Quai è impurtant surtut per interpresas pitschnas e mesaunas per sviluppar spert products novs e per avrir ulteriurs martgads.

■ Agricultura

Barrieras da duana e restricziuns dal commerzi sin tscherts products agriculs tranter la Svizra e la UE vegnan elimi-nadas. Las simplificaziuns pertutgan surtut products che furman la fermezza da l'agricultura svizra: chaschiel, puma e verdura. Tariffas da dazi pli bassas valan ultra da quai per products che na vegnan betg cultivads en Svizra. Per tscherts products vegnan concedidas las reducziuns da dazi sulettamain durant las stagius, en las qualas i na vegnan sin il martgà nagins products svizzers correspondents. La cunvegna pussibilitescha novas schanzas da vendita da products agrars en il territori da la UE. Quai vala surtut per spezialitads da chaschiel.

Text da la votaziun

Conclus federal

**davart l'approvaziun da las cunvegnas sectorialas tranter la
Confederaziun svizra d'ina vart e l'Uniu europeica sco er eventualmain
ses stadis commembers u l'Uniu europeica d'atom da l'autra vart**

dals 8 d'octobre 1999

*L'assamblea federala da la Confederaziun svizra,
a basa da l'artitgel 85 cifra 5 da la constituziun federala¹,
avend gi invista dal messadi dal cussegli federal dals 23 da zercladur 1999²,
concluda:*

Art. 1

- ¹ Las sequentas cunvegnas vegnan approvadas:
  - a. Cunvegna davart la collavoraziun scientifica e tecnologica;
  - b. Cunvegna davart tscherts aspects da las acquisiziuns publicas;
  - c. Cunvegna davart la renconuschienscha vicendaivla da las taxaziuns da confurmidat;
  - d. Cunvegna davart il commerzi cun products agriculs;
  - e. Cunvegna davart il traffic aviatic;
  - f. Cunvegna davart il traffic da martganzia e da persunas sin viafiers e vias;
  - g. Cunvegna davart la libra circulaziun.
- ² Il cussegli federal è autorisà da ratifitgar questas cunvegnas.

Art. 2

L'assamblea federala decida tras in conclus federal ch'è suttamess al referendum davart:

- a. la cuntuaziun da la cunvegna davart la libra circulaziun;
- b. l'extensiun da la cunvegna davart la libra circulaziun sin stadis che n'han betg fatg part da l'Uniu europeica il mument che la cunvegna vegn approvada.

Art. 3

Quest conclus è suttamess al referendum facultativ da contracts internaziunals per unificaziuns dal dretg multilaterals (art. 89 al. 3 lit. c CF³).

¹ A questa disposizion corrispunda l'artitgel 166 alinea 2 da la nova constituziun federala dals 18 d'avrigl 1999 (CUL 1999 2556)

² FUF 1999 6128

³ A questa disposizion corrispunda l'artitgel 141 alinea 1 littera d cifra 3 da la nova constituziun federala dals 18 d'avrigl 1999 (CUL 1999 1556)

Ils comités da referendum fan valair:

Diesch comités che han rimmà passa 64000 suttascripziuns expriman communablamain: «**Be in NA vegn ad impedir il cussegl federal ed il parlament da realisar en in tempo rasant la finamira explicita 'Participaziun a la UE'. La gronda UE sforza si a la pitschna Svizra gronds custs e dischavantatgs considerabels cun far ils set contracts tenor il princip 'Tut u nagut'.**

Nossas autoritads han manà las tractativas sco stgalim preliminar a la participaziun a la UE. Il resultat è correspondentamain da nauscha qualitad. In'approvaziun da tals contracts disfavuraivels vegniss interpretada da la UE dad oz (mira l'Austria) sco ulteriura gesta da subordinaziun da la Svizra. Ils contracts restrenchan nossa libertad da commerzi en la politica sociala ed en la politica d'ambient, d'occupaziun, d'agricultura e da traffic. Sch'ins dat liber il pitschen martgà svizzer per il grond martgà da la UE vegn quai a purtar tscherts avantatgs ad ina pitschna minoriad, ma gronds dischavantatgs a la generalitat.

Acquisiziuns publicas: La concurrenza sfurzada tras offriders bunmartgads da l'exterior periclitesccha la masternanza locala; l'agen stadi (vischnanca, chantun) na dastga betg pli proteger ses burgais e pajataglias.

Libra circulaziun da persunas: L'immigraziun spetgada (attractivitat da la Svizra) engrev-giescha il cumbat per plazzas da lavur e pajas. Quai vegn surtut a far mal a las persunas ch'èn socialmain las pli flaivlas ed a la classa mesauna. Er las mesiras accumpagnantas na vegnan betg a midar insatge. Tar las ovras socialas (cassas da malsauns, AVS-AI, ADI) èsi inevitabel che las premias vegnan a s'augmentar malgrà las prestaziuns pli bassas; la taglia sin la plivalur vegn er a daventar pli auta.

La cunvegna davart l'agricultura ruina ils numerus manaschis purils pitschens e mesauns. La mort dals purs tras la UE è conuschenta. Qualitad che nagin en il territori da la UE po pajar na salva nagins manaschis. Uschia periclitain nus il provediment independent da noss pajais.

Traffic terrester: La Svizra daventa il pajais da transit il pli bunmartgà. Er il cussegl federal quinta cun ina inundaziun da camiuns. Noss pajais paja milliardas vi da la mania da transport pauc ecologica dal martgà intern europeic sco er per il mantegniment da las vias e subvenziuns per transferir il traffic sin ils binaris. Ils contracts violeschan ils artitgels constituziunals da l'iniziativa per la protecziun da las Alps. Dapli accidents ed immissiuns periclitescchan la sanedad d'umans ed animals ed er l'ambient.

Ils contracts n'en betg necessaris: La Svizra n'è oz betg isolada, mabain ella fa barats cun l'entir mund e cun la UE, e quai cun megliers contracts. Nossa economia prosperescha.»

In ulteriur comité ha inoltrà entaifer il termin fixà circa 2000 suttascripziuns e renda attent che ses arguments èn da chattar sut <http://europa.crossnet.ch>.

Posiziun dal cussegli federal

La UE è noss partenari da commerzi il pli impurtant, e nus essan colliads stretgament cun ils stadiis commembres puncto l'istorgia, la cultura e la politica. Las cunvegnas bilateralas segireschan e promovan la basa economica da l'intretschament stretg. Ellas rinforzan uschia il plaz economic da la Svizra e mettan nossa relaziun cun la UE sin ina basa stabila. Il cussegli federal sustegna las cunvegnas bilateralas surtut per ils sequents motivs:

■ Las set cunvegnas...

... rinforzan nossas relaziuns cun l'Europa

La UE è sa sviluppada ad ina cuminanza ferma, a la quala fan part quasi tut ils stadiis da l'Europa dal vest. Dapi il na da 1992 al spazi economic europeic (SEE) sa basan nossas relaziuns cun la UE essenzialmain anc adina sin ils contracts davart il commerzi liber da 1972. Ussa è in'adattaziun giustifitgada. Las cunvegnas bilateralas rinforzan noss pajais sco partenari fidà e renconuschì da l'uniun dals stadiis europeics ed èn in fundament solid per ina relaziun ordinada cun noss vischins.

... faciliteschan l'access als pajais da la UE

Gronds impediments per in segiurn ed in'activitat professiunala en in pajais da la UE vegnan a scrudar en il futur. Quai serva surtut a Svizras e Svizzers giuvens, perquai che las experientschas fatgas en in auter pajais daventan adina pli impurtantas per la professiun. Da l'access cun il medem dretg als programs da perscrutaziun da la UE pon profitar en emprima lingia las interpresas pitschnas e mesaunas. Avantatgs directs resultan per las societads aviaticas da la Svizra.

... augmentan las schanzas d'export per products svizzers

Las interpresas ch'exporteschan daventan pli competitivas sin plaun

internaziunal, perquai ch'ellas na drovan pli naginias examinaziuns d'admissiuns spezialas per l'export da numerus products. L'agricultura po chattar novas cumpradras e novs cumpraders per sias spezialitads. Incumbensas d'administraziuns publicas e da manaschis publics daventan pli bain accessiblas. Quai dat grondas schanzas a firmas svizras cumpetitivas.

... promovan in ulteriur augment da l'economia

L'entira economia vegn a profitar da las cunvegnas. Experts calculeschan che noss product naziunal brut vegn probablamain a crescher en il decurs dals proxims diesch onns per circa 2 per-tschient grazia a queste contracts, quai vul dir per fin a 8 milliardas francs. Pazzas da laver na vegnan betg periclitadas, sco ch'i vegn pretendì dals adversaris dal project. Il cuntrari: L'economia creschenta vegn a segirar pazzas da laver ed a crear novas pazzas. Ella è er ina premissa per finanzas publicas saunas ed in provediment social e da vegliadetgna segirà.

... mettan ina fin als «viadis gratuits» dals camiuns tras la Svizra

Grazia a la cunvegna vegn da niev a custar il viadi d'in camiun da Basilea a Chiasso en media 325 francs empè da 40 francs. La tesa dals comités da referendum che la Svizra daventia il pajais da transit il pli bunmartgà è pia

sbagliada. A nus èsi anzi reussì da far valair nossa politica da traffic. Sias duas pitgas las pli impurtantas, la TCPTP e la NVTA, stantan ussa sin terra franca. La protecziun da las Alps po cun quai vegnir realisada pass per pass.

■ Nagina tema d'ina immigraziun massiva

Las experientschas en la UE mussan che las temas dals comités da referendum che l'immigraziun or da stadis da la UE en Svizra vegnia a crescher fermamain n'en betg giustifitgadas. En verdad èn ils moviments migratoriis entaifer la UE pitschens. Studis independents vegnan a la conclusiun che consequenzas negativas sin il martgà da laver e las pajas mancan. Grazia a las mesiras accumpagnantas datti ina protecziun cumplessiva cunter dumping da pajas u social. Quai è impurtant surtut per ils chantuns al cunfin. Pervia dal grond dumber da medis en Svizra n'èsi er betg da spetgar in grond augment da medis esters.

■ Nagina lavina da camiuns

Ils comités da referendum teman ch'il traffic dals camiuns sin via vegnia a s'augmentar fermamain. Ins na dastga betg survalitar quest privel: Las taxas da via ch'en pli autas vegnan a cha-schunar che pli paucs tschertgan il sviament tras la Svizra e che la capa-

citat dals camiuns vegn utilisada meglier, quai che vul dir ch'i dat pli paucs viadis. Grazia a la lescha da transferiment vegnan las viafiers plinavant ad esser ablas gia a partir da l'onn 2001 da surpigliar traffic da martganzia supplementar. L'augment dal traffic cun camiuns pesants vegn perquai frenà gia durant il temp transitori, ed a partir da l'onn 2005 pon ins spetgar ina reducziun canticuanta dal traffic da martganzia tras las Alps.

■ Ils custs èn sut controllo

Las consequenzas finanzialas exactas da las cunvegnas bilaterales èn difficilas da calcular. Las calculaziuns mussan che la confederaziun e las ovras socialas vegnan probablament a vegnir engrevgiadas cun circa 800 milions francs per onn (mintgamai circa 400 milions francs). Tar las ovras socialas (AVS, assicuranza da malsauns e cassas da dischoccupads) èn il custs fermamain dependents da la conjunctura economica e da la situaziun sin il martgà da l'avur. Las cunvegnas bilaterales èn ina buna investiziun en il futur da noss pajais. Visavi a las expensas supplementaras stattan ultra da quai las entradas considerablas en l'autezza da plirs tschient milions francs per onn or da las taxas per utilisar las vias dals camiuns esters. Grazia a l'ulterieur augment presumtiv da l'economia vegnan a

s'augmentar er ils ulteriurs retgavs da taglias. Il profit surpassa pia ils custs lunschora.

■ Cun in NA stuschain nus mo vinavant blers problems

Cun in NA na pudessan nus schiliar nagins problems. Il traffic da camiuns tras la Svizra creschiss praticamain a moda nunfrenada. La pressiun che vegn fatga sin l'agricultura pervia da la liberalisaziun generala dal commerzi mundial restass er vinavant e na pudess betg vegnir mitigiada tras l'avertura dal martgà da la UE.

L'industria fiss anc adina pregiuditgada visavi ses concurrents en ils stadis da la UE. Cun in NA manchentain nus ina gronda schanza da chattar soluziuns fatgas sin mesira per queste problems.

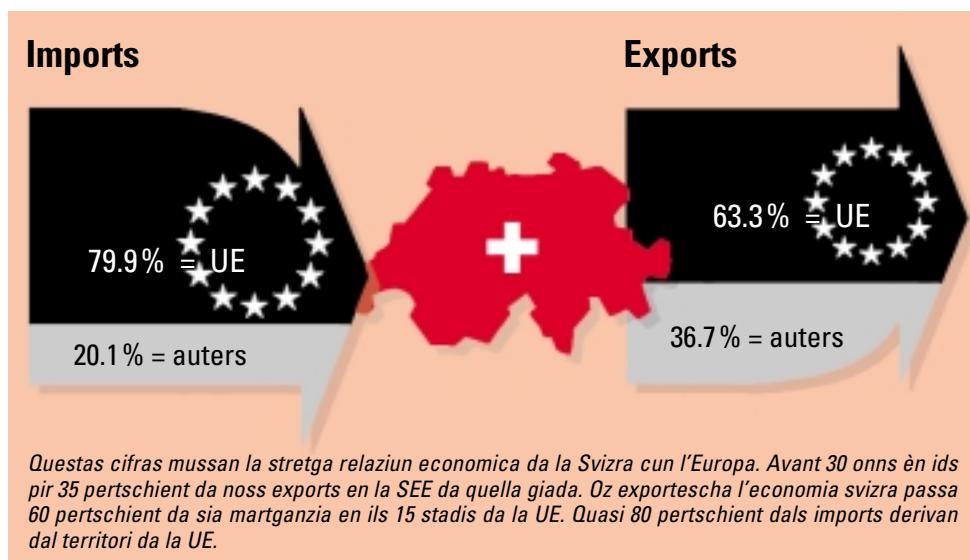
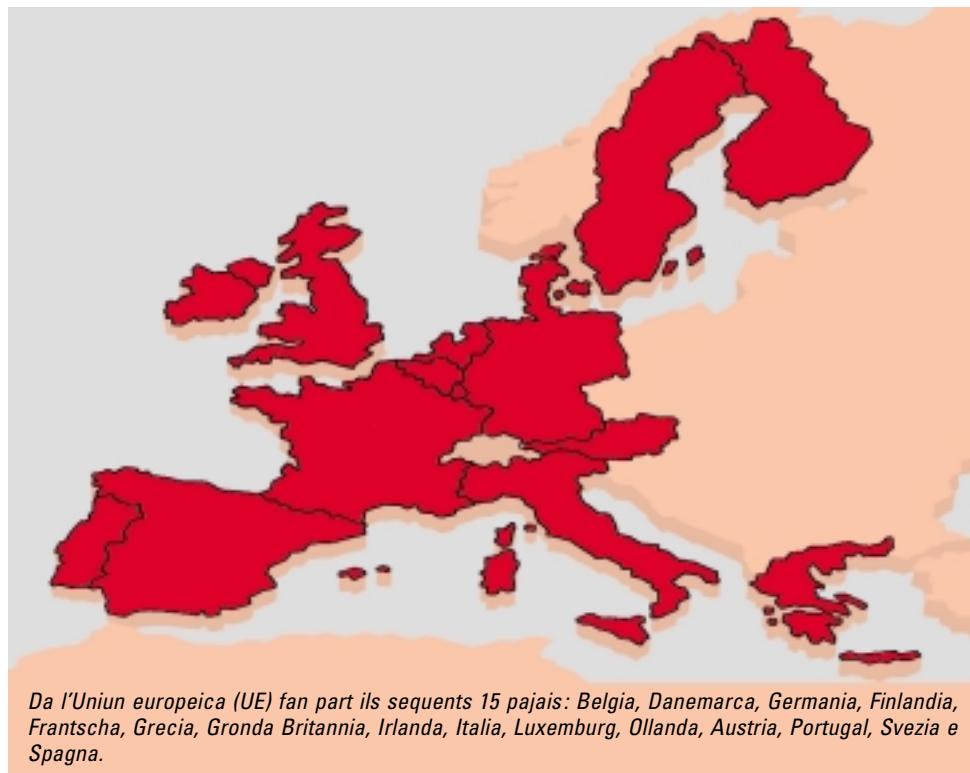
■ In gea n'ha da far nagut cun ina participaziun a la UE

Cun in gea tar las cunvegnas bilaterales restain nus absolutamain libers pertugant la furmaziun da nossas relaziuns cun la UE. La Svizra na transferischa nagina suveranitad ad instituziuns da la UE, e cuntrari a quella giada tar il spazi economic europeic (SEE) n'è ella betg liada vi da l'ulterieur svilup dal dretg europeic. Tant ils adversaris sco er ils aderents d'ina participaziun a la UE pon perquai approvar questas cunvegnas. I sa tracta da las gistas cunvegnas al

gist mument. Ellas gidan a mantegnair nossa capacitat economica a lunga vista. La gronda maioritad da las forzas politicas ed economicas da noss pajais las considerescha sco necessarias.

Per tut quests motivs recumondan il cussegl federal ed il parlament d'aprovar las cunvegnas bilaterals cun la UE.

La UE è noss partenari economic principal

Ulteriuras infurmaziuns

Ils texts da las set cunvegnas sectoriales tranter la Svizra e la UE, inclusiv lur agiuntas ed acts finals, cumpigliant 623 paginas. Ellas èn er da chattar en l'internet sin la website

<http://www.europa.admin.ch>.

Il conclus federal stampà sin pagina 8 da questas explicaziuns è vegni publitgà en il fegl uffizial federal nr. 42 dals 26 d'october 1999 (FUF 1999 8764ss, addressa WWW: http://www.admin.ch/ch/d/ff/1999/index0_42.html). En il medem fegl uffizial chatt'ins er ils sequents decrets:

- Lescha federala tar la cunvegna tranter l'Uniu europeica, ses stadis commembers e la Svizra davart la libra circulaziun (traffic da persunas, FUF 1999 8643ss.)
- Lescha federala tar il transferiment sin ils binaris dal traffic da martganzia cun camiuns pesants tras las Alps (lescha da transferiment dal traffic, FUF 1999 8728ss.)
- Lescha federala tar la cunvegna tranter l'Uniu europeica e la Svizra davart il traffic da martganzia e da persunas sin viafiers e vias (FUF 1999 8733ss.)
- Lescha federala davart victualias ed objects da diever (lescha da victualias, LVic, FUF 1999 8739ss.)

— Lescha federala davart las cundiziuns minimalas da lavur e paja per lavurantas e lavurants tramess en Svizra e mesiras accumpagnantas (lescha federala davart las lavurantas ed ils lavurants tramess en Svizra, FUF 1999 8744ss.)

— Lescha federala davart l'agricultura (lescha d'agricultura, LAgr, FUF 1999 8756ss.)

Da tut questa documentaziun pon ins ultra da quai prender envista tar las chanzlias chantunalas e tar ils ulteriurs posts inditgads dals chantuns. La chanzlia chantunala da Voss chantun dat las infurmaziuns respectivas.